

۲۰۴۷۵۰۵

**برنامه‌ریزی ناحیه‌ای - روستایی
(مبانی و ایران)**

مجموعه جغرافیا

مؤلف: مسین عبادی

سری: راهنماهای کمک آموزشی کارشناسی ارشد

عبادی، حسین

برنامه‌ریزی ناحیه‌ای - روستایی (مبانی و ایران) رشته جغرافیا / حسین عبادی

مشاوران صعود ماهان، ۹۸

۲۴۵ ص: جدول، نمودار (آمادگی آزمون کارشناسی ارشد جغرافیا)

ISBN: 978-600-458-748-8

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیا.

فارسی - چاپ اول

۱- برنامه‌ریزی ناحیه‌ای - روستایی (مبانی و ایران) ۲- آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)

۳- آزمون دوره‌های تحصیلات تکمیلی ۴- دانشگاه‌ها و مدارس عالی - ایران - آزمون‌ها

ج - عنوان

۳۷ ق / LB۳۳۵

۳۷۸/۱۶۶۴

رده‌بندی دیوید

م ۸۵ / ۴۱۰۰۵

کتابخانه ی ایران

✓ نام کتاب: برنامه‌ریزی ناحیه‌ای - روستایی (مبانی و ایران)

✓ نویسنده: حسین عبادی

✓ ناشر: مشاوران صعود ماهان

✓ نوبت و تاریخ چاپ: اول / ۹۸

✓ تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

✓ قیمت: ۹۳۰ / ۱۰۰۰ ال

✓ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۵۸-۷۴۸-۸ ISBN

انتشارات مشاوران صعود ماهان: خیابان ولیعصر، بالاتر از تقاطع مطهری،

روبروی قنادی هتل بزرگ تهران، جنب بانک ملی، پلاک ۲۰۵۰

تلفن: ۸۸۱۰۰۱۱۳-۴

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی آزاد ماهان می‌باشد و هر

گونه اقتباس کپی‌برداری از این اثر بدون اخذ مجوز پیگرد قانونی دارد.

مقدمه مولف

سپاس یزدان پاک را که مرا یاری نمود تا بتوانم خدمتی هر چند ناچیز در جهت ادای دین خود به علم جغرافیا، به دانش پژوهان این عرصه عرضه کنم.

مجموعه‌ی گردآوری شده، حاصل تلاش بی‌وقفه‌ی نگارنده به همراه راهنمایی‌های اساتید مجرب علم جغرافیا می‌باشد. این مجموعه شامل مواد امتحانی زیر است:

- جغرافیای شهری (مبانی و ایران)
- برنامه‌ریزی شهری (مبانی و ایران)
- ژئومورفولوژی (مبانی و ایران)
- آب و هواشناسی (مبانی و ایران)
- برنامه‌ریزی ناحیه‌ای، روستایی، مبنای و ایران)
- فلسفه‌ی جغرافیا

از آنجایی که مجموعه‌ی علوم جغرافیا (کد ۱۱۰۲) برخلاف دیگر گروه‌های آزمایشی دارای منابع امتحانی مشخص و معینی نمی‌باشد، بنابراین سعی شده است تا حد امکان، تمامی کتب موجود در این رابطه که آورده شدن حتی یک سوال از آنها نیز احتمال داده می‌شود، مطالبی استخراج شود.

هدف اصلی در این کتاب فراهم آوردن زمینه‌ی مطالعاتی برای دانشجویانی است که به اکثریت منابع و کتاب‌های مرجع دسترسی نداشته و یا اینکه وقت مطالعه‌ی آنها را ندارند.

لازم به ذکر است که اطلاعات این مجموعه طبق آخرین تغییرات در کتب و مواد امتحانی گردآوری و تلاش شده تا با جدیدترین منابع معرفی شده مطابقت و هم‌پوشی داشته باشد. با این تغییرات، هرود که مجموعه‌ی حاضر بتواند تأثیری مفید بر روند قبولی داوطلبان رشته‌ی جغرافیا داشته باشد.

گفتنی است که محتوای این مجموعه کتاب به گونه‌ای تنظیم شده که نمایه‌ی گرایش‌های جغرافیا به‌علاوه‌ی گرایش‌های برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای، طراحی شهری و سنجش از دور، بتوانند از این میاست بهره ببرند. یکی از دروس امتحانی جغرافیا، برنامه‌ریزی ناحیه‌ای (منطقه‌ای) و روستایی (مبانی و ایران) می‌باشد که در این کتاب در قالب دو بخش و دوازده فصل ارائه شده است.

مؤلف قلباً اذعان دارد که آنچه پیش رو دارید مانند ثمره‌ی هر تلاش دیگری در زندگی نمی‌تواند محصول فعالیت‌های منفرد باشد. دست‌های بسیار و اذهان متعدد به لطف پروردگار یاری رسانده‌اند تا نگارنده بتواند این مجموعه را گردآوری کند.

اما از آنجایی که هیچ تلاشی عاری از کم و کاست نمی‌باشد، نگارنده نیز در این باره هیچ‌گونه ادعایی ندارد و لیکن تردیدی نیست که در این ارتباط هر گونه قصور و کوتاهی همواره متوجه مؤلف می‌باشد. لذا از شما عزیزان خواهشمند است با نظرات اصلاحی خود اینجانب را آگاه و خشنود سازید.

در پایان نگارنده، تشکر خالصانه‌ی خویش را از راهنمایی‌های ارزشمند و به جای اساتید گرانقدر خانم دکتر ناهید سجادیان، دکتر مسعود صفایی پور، دکتر علی موحد و دیگر اساتید صاحب‌نظر ابراز می‌دارد. اساتید محترمی که نگارنده با استفاده از راهنمایی‌های مستقیم یا مطالعه‌ی آثارشان بهره‌ی فراوان کسب کرده است:

دکتر حسین آسایش، دکتر کرمانالله زیاری، دکتر مظفر صراف، دکتر کریم حسین زاده دلیر، دکتر حسن مطیعی لنگرودی، دکتر سید حسن معصومی اشکوری، دکتر محمد حسین پاپلی یزدی، دکتر مسعود مهدوی، دکتر عباس سعیدی، دکتر ناهید سجادیان، دکتر سعید امان پور، دکتر خلیل کلانتری، دکتر محمد رضا رضوانی، دکتر محمد جعفر زمردیان، دکتر کامران رضایی جعفری، دکتر عبدالرضا فرجی، و همچنین تمامی اساتید گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه شهید چمران اهواز.

جدول ضرایب مواد امتحانی هر یک از گرایش های جغرافیا برای ورود به دوره ی کارشناسی ارشد

ردیف	گرایش نام دروس امتحانی	برنامه ریزی شهری	برنامه ریزی روستایی	جغرافیای سیاسی	جغرافیای طبیعی	جغرافیای نظامی	جغرافیا- برنامه ریزی توریسم
۱	زبان تخصصی	۲	۲	۲	۲	۳	۲
۲	فلسفه ی جغرافیا	۱	۱	۱	۱	۲	۱
۳	ژئومورفولوژی (مبانی و ایران)	-	-	۱	۲	-	-
۴	آب و رطوبت (مبانی و ایران)	-	-	-	۲	-	-
۵	منابع آب و خاک (مبانی ایران)	-	-	-	۲	-	-
۶	مبانی جغرافیای انسان	-	-	۲	۱	۲	-
۷	جغرافیای شهری (مبانی و ایران)	۲	۲	-	-	-	۱
۸	مبانی جغرافیای طبیعی	-	۱	۱	-	۲	۱
۹	جغرافیای روستایی و کوچ نشینی (مبانی و ایران)	-	۲	-	-	-	-
۱۰	برنامه ریزی ناحیه ای - روستایی (مبانی و ایران)	-	-	-	-	-	-
۱۱	برنامه ریزی شهری (مبانی و ایران)	۲	-	-	-	-	-
۱۲	جغرافیای سیاسی (مبانی و ایران)	-	-	۳	-	-	-
۱۳	جغرافیای نظامی ایران و کشورهای همجوار	-	-	۲	-	۲	-
۱۴	آمار و احتمال	-	-	۱	-	-	-
۱۵	ریاضی و آمار	-	-	-	-	-	۱
۱۶	جاذبه های توریستی ایران	-	-	-	-	-	۲

عنوان

صفحه

بخش اول: برنامه‌ریزی ناحیه‌ای (منطقه‌ای)

فصل اول - سابقه، تعریف و مفاهیم برنامه‌ریزی	۱۳
۱-۱- سابقه‌ی برنامه‌ریزی منطقه‌ای	۱۵
۲-۱- تعریف و مفاهیم برنامه و برنامه‌ریزی	۱۵
۳-۱- اصطلاحات و واژه‌های برنامه‌ریزی	۱۶
۴-۱- انواع برنامه	۱۶
۱-۴-۱- انواع برنامه از نظر مدت اجرا	۱۷
۲-۴-۱- انواع برنامه از نظر وسعت انبساط	۱۷
۳-۴-۱- انواع برنامه از نظر هدف	۱۷
۴-۴-۱- انواع برنامه از نظر سطوح مکانی	۱۷
۵-۱- انواع برنامه‌ریزی	۱۷
فصل دوم - بررسی مفاهیم و تعریف منطقه	۲۱
۱-۲- انواع مناطق برنامه‌ریزی	۲۳
۲-۲- تقسیمات کالبدی منطقه	۲۴
فصل سوم - تعاریف و مفاهیم برنامه‌ریزی منطقه‌ای (ناحیه‌ای)	۲۵
۱-۳- اهداف برنامه‌ریزی منطقه‌ای	۲۷
۲-۳- ماهیت و فلسفه‌ی برنامه‌ریزی منطقه‌ای	۲۷
۳-۳- دلایل نیاز به برنامه‌ریزی منطقه‌ای	۲۷
۴-۳- مراحل برنامه‌ریزی	۲۷
۵-۳- مراحل فرایند برنامه‌ریزی منطقه‌ای	۲۸
فصل چهارم - نظریه‌های توسعه‌ی منطقه‌ای	۲۹
فصل پنجم - برنامه‌ریزی ناحیه‌ای (منطقه‌ای) در جهان و ایران	۳۵
۱-۵- سابقه‌ی برنامه‌ریزی منطقه‌ای در جهان	۳۷
۲-۵- برنامه‌ریزی منطقه‌ای در ایران	۳۹
۳-۵- طرح‌ها و مطالعات توسعه‌ی منطقه‌ای در ایران	۴۰
۱-۳-۵- منطقه‌بندی پیشنهادی	۴۰
۲-۳-۵- مطالعه‌ی آمایش سرزمین (ستیران)	۴۱
۳-۳-۵- مطالعه‌ی توسعه‌ی محور شرق	۴۱
۴-۳-۵- طرح جامع تولید و توسعه‌ی پروتئین	۴۱

۴۱	۵-۳-۵- طرح جامع کشت.....
۴۱	۵-۳-۶- طرح جامع آب (جاماب).....
۴۲	۵-۳-۷- طرح جامع شاهراهها.....
۴۲	۵-۳-۸- طرح ریزی کالبدی ملی.....
۴۲	۵-۳-۹- طرح اسکان ۹۰.....
۴۲	۵-۳-۱۰- طرح جامع شهرستان.....
۴۲	۵-۳-۱۱- برنامه ریزی ۱۴۰۰ (طرح استقرار حیوه طیبه).....
۴۳	مجموعه ی نکات برنامه ریزی ناحیه ای (منطقه ای).....
۷۰	مجموعه سوالات چهار گزینه ای.....
۸۷	پاسخنامه.....

بخش دوم: برنامه ریزی روستایی (مبانی و ایران)

۱۰۷	فصل ششم- روستا و روستائینی.....
۱۰۹	۱-۱- تعریف روستا.....
۱۱۰	۱-۲- روستائینی.....
۱۱۱	فصل هفتم- برنامه ریزی روستایی راهیت آن.....
۱۱۳	۱-۲- برنامه ریزی روستایی.....
۱۱۳	۲-۲- ضرورت و اهمیت برنامه ریزی روستایی.....
۱۱۴	۲-۳- اهداف برنامه ریزی روستایی.....
۱۱۵	فصل هشتم- تاریخچه ی برنامه ریزی روستایی.....
۱۱۷	۱-۳- برنامه ریزی روستایی در دوران باستان.....
۱۱۷	۲-۳- سابقه ی برنامه ریزی روستایی در جهان.....
۱۱۷	۳-۲-۳-۱- سابقه ی برنامه ریزی روستایی در کشورهای سوسیالیستی.....
۱۱۷	۳-۲-۳-۲- سابقه ی برنامه ریزی روستایی در کشورهای صنعتی غربی.....
۱۱۸	۳-۲-۳-۳- سابقه ی برنامه ریزی روستایی در کشورهای در حال توسعه.....
۱۱۸	۳-۳- سابقه ی برنامه ریزی روستایی در ایران.....
۱۱۸	۳-۳-۱- سابقه ی برنامه ریزی روستایی در ایران قبل از انقلاب اسلامی.....
۱۱۸	۳-۳-۲-۱- سابقه ی برنامه ریزی روستایی در دوران انقلاب مشروطیت.....
۱۱۹	۳-۳-۲-۲- عمران روستایی در برنامه های عمرانی اول تا پنجم قبل از انقلاب (۵۶-۱۳۲۷).....
۱۲۰	۳-۳-۲-۳- سابقه ی برنامه ریزی روستایی در ایران بعد از انقلاب اسلامی.....
۱۲۰	۳-۳-۲-۱- برنامه ریزی روستایی در برنامه های توسعه ی اقتصادی- اجتماعی و فرهنگی اول تا سوم بعد از انقلاب اسلامی (۸۳-۱۳۶۸).....
۱۲۱	فصل نهم- روشهای تعیین مراکز خدمات رسانی.....
۱۲۳	۱-۴- نظریه ی مکان مرکزی.....
۱۲۳	۲-۴- درجه ی فشردگی روستاها.....
۱۲۳	۳-۴- روش میزان سنج نهادی.....
۱۲۵	فصل دهم- ویژگی های جمعیتی و موضوعات اجتماعی در روستاهای ایران.....
۱۲۷	۱-۵- ویژگی های جمعیتی روستاهای ایران.....
۱۲۷	۱-۱-۵- تحول جمعیت روستایی در ایران.....

۱۲۷	۵-۱-۲- توزیع جمعیت در روستاهای ایران
۱۲۷	۵-۱-۳- جمعیت و اشتغال روستایی
۱۲۸	۵-۲- ویژگی‌های اجتماعی سکونتگاههای روستایی
۱۲۸	۵-۲-۱- گروه بندی اجتماعی روستایی
۱۲۸	۵-۲-۲- فقر روستایی
۱۲۹	فصل یازدهم- نظام اقتصادی روستاهای ایران
۱۳۱	۶-۱- شالوده‌های اقتصاد روستایی
۱۳۱	۶-۲- اشکال مالکیت در روستاهای ایران
۱۳۱	۶-۳- نظام بهره برداری
۱۳۱	۶-۳-۱- نظام جدید کشاورزی
۱۳۲	۶-۳-۲- نظام بهره برداری سنتی
۱۳۲	۶-۳-۳- مشاع
۱۳۳	۶-۳-۴- بنه
۱۳۳	۶-۳-۵- نسق
۱۳۵	فصل دوازدهم- اصلاحات ارضی و تأثیر آن بر روستاها
۱۳۷	۷-۱- سابقه‌ی تاریخی اصلاحات ارضی در ایران
۱۳۷	۷-۲- اهداف اصلاحات ارضی قبل از انقلاب اسلامی
۱۳۸	۷-۳- اصلاحات ارضی بعد از انقلاب اسلامی
۱۳۹	۷-۴- شکل مالکیت در دوره‌های قبل و بعد از اصلاحات ارضی
۱۴۰	مجموعه‌ی نکات برنامه‌ریزی روستایی
۱۵۶	مجموعه‌ی سؤالات چهارگزینه‌ای
۱۶۴	پاسخنامه
۱۷۱	آزمون و پاسخنامه سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۹۳
۲۴۲	منابع و مأخذ